РЕШЕНИЕ НА СЪДА (осми състав)

21 юни 2007 година *

По дело C-428/05

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание на член 234 ЕО от Finanzgericht Hamburg (Германия) с акт от 21 ноември 2005 г., постъпил в Съда на 2 декември 2005 г., в рамките на производство по дело

Firma Laub GmbH & Co. Vieh & Fleisch Import-Export

срещу

Hauptzollamt Hamburg-Jonas,

СЪДЪТ (осми състав),

състоящ се от: г-н E. M. Juhász (докладчик), председател на състав, г-н G. Arestis и г-н J. Malenovský, съдии,

генерален адвокат: г-н Y. Bot,
секретар: г-н B. Fülöp, администратор,

* Език на производството: немски.

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 17 януари 2007 г.,

като има предвид писмените становища, представени:

— за Firma Laub GmbH & Co. Vieh & Fleisch Import-Export, от адв. O. Wenzlaff, Rechtsanwalt,

— за Комисия на Европейските общности, от г-н J.-C. Schieferer и г-н F. Erlbacher, в качеството им на представители,

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 11, параграф 3, първа алинея, първо изречение, член 47, параграф 2 и член 48, параграф 2, буква а) от Регламент (ЕИО) № 3665/87 на Комисията от 27 ноември 1987 година за установяване на подробни общи правила за прилагане на режима на възстановяванията при износа на земеделски продукти (ОВ L 351, стр. 1), изменен с Регламент (ЕО) № 604/98 на Комисията от 17 март 1998 г. (ОВ L 80, стр. 19, наричан по-нататък „Регламент № 3665/87“).

2 Запитването е отправено в рамките на съдебен спор между търговско дружество Firma Laub GmbH & Co. Vieh & Fleisch Import-Export (наричано по-нататък „Laub“) и Hauptzollamt Hamburg-Jonas (наричана по-нататък „Hauptzollamt“ [регионална митническа дирекция]) във връзка с решение на последната за връщане на възстановяване при износ, за което се твърди, че било недължимо платено на Laub.

Правна уредба

3 Двадесет и петото и петдесетото съображение на Регламент № 3665/87 гласят:

„като има предвид, че възстановяване не се допуска, ако не са спазени сроковете за износ или за представяне на доказателствата, необходими за изплащане на възстановяването; [...]

[...]

като има предвид, че по съображения за добро административно управление заявленията за изплащане на възстановяването, придружени от всички други необходими документи, следва да бъдат внесени в разумен срок, с изключение на случаи на непреодолима сила, и по-точно когато този срок не е могъл да бъде спазен поради административни закъснения, независещи от износителя“ [неофициален превод].

4 Член 11, параграф 3, първа алинея, първо изречение от Регламент № 3665/87 гласи:

„Без да се засяга задължението за изплащане на отрицателната сума, посочена в параграф 1, четвърта алинея, в случай на недължимо плащане на възстановявания бенефициерът връща недължимо получените възстановявания, включително и всяка приложима санкция по параграф 1, първа алинея — увеличени с лихвите, изчислени в зависимост от времето, изтекло в периода между изплащането и връщането на сумата.“ [неофициален превод]

5 Член 47, параграфи 1, 2, 4 и 5 от Регламент № 3665/87, който се съдържа в неговия дял IV, озаглавен „Процедура на изплащане на възстановяванията“, има следното съдържание:

„1. Възстановяванията се изплащат само при изрично заявление на износителя от държавата-членка, на територията на която е приета декларацията за износ.

Заявлението за възстановяването се изготвя:

а) писмено, като държавите-членки могат да определят отделен формуляр, или

[...]

2. Документите за изплащането на възстановяването или за освобождаването на гаранцията трябва да бъдат подадени, с изключение на случай на непреодолима сила, в срок от дванадесет месеца след датата на приемане на декларацията за износ.

[...]

4. Когато документите, изисквани съгласно член 18, не са могли да бъдат представени в определения в параграф 2 срок, въпреки че износителят е положил необходимата грижа, за да си ги набави и да ги съобщи в този срок, могат да му бъдат дадени допълнителни срокове за представянето на тези документи.

5. Заявленията за другите документи, които трябва да се считат за еквиваленти, посочени в параграф 3 [...], както и заявленията за допълнителни срокове, посочени в параграф 4, трябва да бъдат подадени в определения в параграф 2 срок." [неофициален превод]

6 Член 48, параграф 2, буква а) от регламента има следното съдържание:

„Когато доказателството, че всички изисквания, предвидени в общностната правна уредба, са спазени, е представено в срок от шест месеца след изтичането на предвидените срокове в член 47, параграфи 2, 4 и 5, изплатеното възстановяване се равнява на 85 % от възстановяването, което би било изплатено, ако всички изисквания бяха спазени " [неофициален превод].

Спорът по главното производство и преюдициалният въпрос

7 С две декларации за износ, съответно от 26 януари 1999 г. и 26 февруари 1999 г., Laub декларира износ към Русия на замразено свинско месо. Hauptzollamt разрешава и изплаща съответното възстановяване при износ.

8 С писмо от 20 септември 2001 г. Hauptzollamt изтъква, че възстановяването било недължимо платено, тъй като двете товарителници, представени като документ за транспорт заедно със заявлението за изплащане на възстановяването при износ, са били непълни. Всъщност в клетки 16 и 23 те съдържали само откъслечни данни за превозвача и не били подписани или подпечатани от него.

9 Със своя отговор от 26 септември 2001 г. Laub представя надлежно допълнени товарителници, носещи печатите на превозвача. То обяснява, че тези допълнителни товарителници са му били предадени впоследствие, но предвид решенията на Hauptzollamt за възстановяване, то не счело за необходимо да ги представи, тъй като според него вече представените документи за транспорт били достатъчни.

10 С две известия за корекция, съответно от 14 и 17 декември 2001 г., Hauptzollamt обаче иска връщане на изплатените възстановявания. След като Hauptzollamt отхвърля оспорването на тези известия от страна на Laub, последното предявява иск пред Finanzgericht Hamburg.

11 При тези обстоятелства Finanzgericht Hamburg решава да спре производството по делото и да постави на Съда следния преюдициален въпрос:

„Недължимо платено по смисъла на член 11, параграф 3, първа алинея, първо изречение от Регламент (ЕИО) № 3665/87 ли е възстановяване при износ и трябва ли поради това то да бъде върнато, ако бенефициерът представи документа за плащане едва в процедурата по връщане на възстановяване и след изтичане на сроковете съгласно член 47, параграф 2 и член 48, параграф 2, буква а) [от посочения] регламент?“

По преюдициалния въпрос

12 Със своя въпрос препращащата юрисдикция иска по същество да установи дали при обстоятелства като тези по главното производство износителят може, в рамките на предвидената в член 11, параграф 3 от Регламент № 3665/87 процедура по връщане на възстановяване при износ (наречена по-нататък „процедура по връщане на възстановяване при износ“), да представи необходимите документи, доказващи правото му на възстановяване, след изтичане на сроковете за представяне, предвидени в член 47, параграф 2 и член 48, параграф 2, буква а) от този регламент, или представянето на тези доказателства е изключено на този стадий, така че въпросното възстановяване следва да се счита за недължимо платено по смисъла на посочения член 11, параграф 3.

13 Laub и Комисията на Европейските общности изтъкват, че възстановяване при износ не може да се квалифицира като „недължимо платено“ единствено поради това че не са спазени сроковете по член 47, параграф 2 и член 48, параграф 2, буква а) от Регламент № 3665/87. Те поддържат, че от Решение от 14 април 2005 г. по дело Käserei Champignon Hofmeister (C-385/03, Recueil, стр. I-2997) произтича, че посочените в тези членове срокове не представляват

съществени условия, а единствено административни изисквания, които са необходими, за да се получи изплащане на възстановяване, така че неспазването на споменатите срокове не водело до квалифициране на възстановяване като „недължимо платено“.

14 Освен това Laub поддържа, че видно от анализа на систематиката и целите на Регламент № 3665/87, процедурата по изплащане и процедурата по връщане на възстановяванията са две различни процедури, всяка от които отговаря на собствени цели, поради което в рамките на процедурата по връщане не следва да се прилагат посочените в член 47 от този регламент срокове.

15 Laub счита, че ако въз основа на представени от износителя доказателства компетентен орган е изплатил окончателно възстановяване при износ или е освободил предоставените гаранции за авансово изплащане на възстановяване, съгласно принципа на оправданите правни очаквания компетентният орган не може да иска връщане на това възстановяване поради липса на достатъчно доказателства. Според това дружество износителят има право да счита, че на този стадий държавата-членка е проверила представените доказателства и не следва да изисква предвидените в Регламент № 3665/87 допълнителни доказателства.

16 Първоначално, следва да се посочи, че по принцип неспазването на установените в Регламент № 3665/87 процедурни правила може да доведе до намаляване, дори и до загуба, на правото на възстановяване при износ. Такъв е случаят по-специално когато износителят представи необходимите доказателства за получаване на възстановяване едва след изтичане на сроковете по член 47, параграф 2 и член 48, параграф 2 от този регламент.

17 Двадесет и петото съображение на Регламент № 3665/87 гласи, че възстановяване не се допуска, когато не са спазени сроковете за износ и за представяне

на доказателствата, необходими за изплащане на възстановяването. Съгласно член 48, параграф 2, буква а) от посочения регламент дължимото възстановяване се намалява с 15 %, ако износителят не представи необходимите доказателства в срок от шест месеца след изтичането на срока, предвиден в член 47, параграф 2 от същия регламент.

18 Макар в точка 26 от посоченото по-горе Решение по дело Käserei Champignon Hofmeister Съдът да приема, че член 47 от Регламент № 3665/87 е част от процедурните правила, които износителите са длъжни да спазват, за да получат изплащане на възстановяване, това по никакъв начин не променя обстоятелството, че нарушението на тези правила може да доведе до намаляване или до загуба на дължимата на износителя сума за възстановяване.

19 От делото по главното производство обаче е видно, че то не се отнася до представянето на доказателствата в рамките на посочената в член 47, параграф 2 от Регламент № 3665/87 процедура по изплащане. Обстоятелствата, породили настоящото преюдициално запитване, са възникнали на по-късен стадий, а именно в рамките на процедурата по връщане, образувана на основание член 11, параграф 3 от този регламент, след приключване на процедурата по изплащане и след изплащането на възстановяването при износ от компетентния орган.

20 Впрочем докато член 47, параграф 2 и член 48, параграф 2 от Регламент № 3665/87 определят срокове за представянето на доказателствата, необходими за изплащане на възстановяването, въпросният регламент не съдържа разпоредби относно сроковете, приложими при образуването на процедурата по връщане съгласно член 11, параграф 3 от него.

21 Уместно е да се подчертае, че от мълчанието на регламента не следва, че след изплащането на възстановяване компетентният орган, който констатира, че

представените съгласно член 47, параграф 2 от Регламент № 3665/87 документи не са достатъчни, не може да изисква от износителя необходимата допълнителна информация и при необходимост, да вземе мерки за връщане на възстановяването.

22 Напротив, това право е в съответствие с целите на посочената в член 11, параграф 3 от Регламент № 3665/87 процедура по връщане. Тази разпоредба има за цел да осигури защитата на финансовите интереси и правилното изпълнение на бюджета на Общността в областта на възстановяванията при износ, и по-специално да гарантира, че само износителите, които имат право на възстановявания, се ползват от тях в съответствие с установените от общностния законодател обективни условия.

23 Освен това, както Съдът вече е приел във връзка с авансовото изплащане на възстановяване на износителя, освобождаването на гаранцията не води до освобождаване на последния от наложените му по силата на общностната правна уредба задължения (вж. Решение от 12 юли 1990 г. по дело Philipp Brothers, C-155/89, Recueil, стр. I-3265, точки 13—16). Този принцип също така се прилага относно изплащането на възстановяване на износител, който не е представил достатъчно доказателства, от които да е видно, че са изпълнени условията за възникване на правото на възстановяване.

24 При все това правото на компетентния орган да изисква от износителя необходимите документи за получаване на възстановяване, даже и след неговото изплащане и след изтичане на посочения в член 47, параграф 2 от Регламент № 3665/87 срок, е неразривно свързано с възможността на износителя на свой ред да може да предостави необходимата информация, за да докаже правото си на възстановяване.

25 Да се отрича тази възможност на износителите би представлявало нарушение на принципа на добро управление, доколкото този принцип не допуска административен орган да санкционира нарушение на процедурни правила от икономически оператор, който действа добросъвестно, когато това нарушение произтича от самото поведение на този орган. Впрочем обстоятелството, че компетентният орган, от една страна, е извършил изплащане на възстановя-

ването на износител въз основа на непълни доказателства, а от друга страна, е образувал процедурата по връщане едва след изтичането на определен период, е оказало пряко въздействие върху възможността на Laub да представи достатъчно доказателства. Освен това от преюдициалното запитване не е видно, че според компетентния орган износителят е действал недобросъвестно.

26 Би било в противоречие с целите на Регламент № 3665/87, ако поведението на компетентния орган може да доведе до лишаване на износителите на земеделски продукти, които отговарят на предвидените в този регламент условия и действат добросъвестно, от възможността да се ползват от системата за възстановявания при износ.

27 Тъй като посочените в член 47, параграф 2 и член 48, параграф 2, буква а) от Регламент № 3665/87 срокове не са приложими в процедурата по връщане и тъй като липсват специфични правила в общностното право относно сроковете за представяне на допълнителни доказателства в рамките на процедура по връщане, компетентните национални органи трябва, в съответствие с националното право и при спазване на наложените от общностното право ограничения, да предоставят допълнителен срок в зависимост от конкретните обстоятелства на всеки случай (вж. в този смисъл Решение от 19 юни 2003 г. по дело Eribrand, C-467/01, Recueil, стр. I-6471, точка 49). Предоставеният срок трябва да е разумен, така че да позволи на износителя да получи и да представи исканите документи и да отчита евентуалните последици за износителя от поведението на компетентния орган.

28 С оглед на гореизложеното на поставения въпрос следва да се отговори, че възстановяване при износ не може да се квалифицира като „недължимо платено“ по смисъла на член 11, параграф 3, първа алинея, първо изречение от Регламент № 3665/87, ако в рамките на процедура по връщане на това възстановяване бенефициерът представи необходимите доказателства в подкрепа на правото си на възстановяване. Компетентните национални органи са длъжни да определят разумен срок, който да позволи на посочения бенефициер да представи тези доказателства.

По съдебните разноски

29 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред препращащата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (осми състав) реши:

Възстановяване при износ не може да се квалифицира като „недължимо платено“ по смисъла на член 11, параграф 3, първа алинея, първо изречение от Регламент (ЕИО) № 3665/87 на Комисията от 27 ноември 1987 година за установяване на подробни общи правила за прилагане на режима на възстановяванията при износа на земеделски продукти, изменен с Регламент (ЕО) № 604/98 на Комисията от 17 март 1998 г., ако в рамките на процедура по връщане на възстановяването бенефициерът представи необходимите доказателства в подкрепа на правото си на възстановяване. Компетентните национални органи са длъжни да определят разумен срок, който да позволи на бенефициера да представи тези доказателства.

Подписи